

กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้
Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต 3

CREATIVE ENGLISH LANGUAGE LEARNING PROMOTION PROCESS USING
CREATIVITY-BASED LEARNING (CBL) AT PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL,
GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, ZONE 3

พระมหาวีรเดช อธิปญโญ¹, บุญมี พรรษา², ศิริประภา แก้วบุญไสย³,
พระณรงค์ ฐานวุฑโฒ⁴, อภัสราพร หงษ์วิลัย⁵
Phramaha Veeradet Atthipanyo¹, Boonme Pansa², Siriprapha Kaewboonsai³,
Phra Narong Thanawuttho⁴, Aphatsaraporn Hongwilai⁵

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย¹⁻⁵
Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand¹⁻⁵

Corresponding Author E-mail: aviradej.jap@mcu.ac.th

Received 22 January 2026; Revised 24 February 2026; Accepted 20 March 2026

กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้
Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต 3

พระมหาวิโรตช อธิปถุญญ, บุญมี พรรษา, ศิริประภา แก้วบุญใส,
พระณรงค์ ฐานวุฑโฒ, อภัสราพร หงษ์วิลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ Creativity-Based Learning (CBL) เป็นฐาน, 2) สร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ด้วย CBL, 3) ศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการดังกล่าว และ 4) นำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 โดยใช้วิธีวิจัยเชิงพัฒนาและเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่ม และผู้เข้าร่วมกิจกรรม 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรมยังคงเน้นไวยากรณ์และการท่องจำ ส่งผลให้เกิดปัญหา ได้แก่ 1) หลักสูตรเน้นวิชาศานามากกว่า, 2) ผู้เรียนกลัวผิด เจินอาย ขาดแรงจูงใจ และมีพื้นฐานภาษาอ่อน, 3) ผู้สอนยึดการสอนแบบท่องจำ ขาดกิจกรรมสร้างสรรค์, 4) สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ 5) กิจกรรม CBL ที่เน้นประสบการณ์จริงยังดำเนินการได้น้อยๆ ส่วนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ด้วย CBL เน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับประสบการณ์จริง สร้างบทสนทนาและผลงานเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมต้องสอดคล้องกับบริบทชีวิตในวัด โดยดึงกิจกรรมประจำวันและการปฏิบัติธรรมมาเป็นเนื้อหาให้สามเณรเล่า อธิบาย และสร้างสรรค์งานอย่างเป็นธรรมชาติ

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.601 โดยด้านกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีคะแนนสูงสุด 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.621 และการนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ด้วย CBL เริ่มจากการจัดกิจกรรมทดลองสอนเพื่อถอดบทเรียนจริงของครูและพระสอนศีลธรรม พร้อมสร้างสื่อจากหลักธรรมและสถานการณ์ เพื่อใช้แลกเปลี่ยนและการสร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้; สร้างสรรค์; การเรียนรู้บนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ (CBL);
โรงเรียนพระปริยัติธรรม

CREATIVE ENGLISH LANGUAGE LEARNING PROMOTION PROCESS USING
CREATIVITY-BASED LEARNING (CBL) AT PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL,
GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, ZONE 3

Phramaha Veeradet Atthapanyo, Boonme Pansa, Siriprapha Kaewboonsai,
Phra Narong Thanawuttho, Aphatsaraporn Hongwilai

Abstract

This research aimed to: (1) examine the problems in creative English language learning based on Creativity-Based Learning (CBL); (2) develop a creative English learning process using CBL; (3) investigate learners' satisfaction with the developed process; and (4) propose a creative English learning process for Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section, Zone 3. The study employed a research and development approach combined with qualitative methods. Data were collected through in-depth interviews, focus group discussions, and participation from 20 respondents.

The findings revealed that:

English language learning in Phrapariyattidhamma Schools still emphasizes grammar and rote memorization, resulting in several issues: (1) the curriculum prioritizes religious studies over English; (2) learners experience fear of making mistakes, shyness, lack of motivation, and weak language foundations; (3) teachers rely on traditional rote teaching methods and lack creative activities; (4) educational institutions face limitations in infrastructure; and (5) experiential CBL activities are insufficiently implemented. The development of a creative English learning process using CBL focuses on enabling learners to connect English with real-life experiences, create dialogues, and produce creative works. Learning activities should align with the monastic context by incorporating daily routines and religious practices as content, allowing novice monks to narrate, explain, and create in a natural and meaningful way.

The evaluation of satisfaction with the learning process indicated a high level overall (mean = 3.89, S.D. = 0.601). The aspect of the English learning process received the highest score (mean = 3.96, S.D. = 0.621). The proposed creative English learning process using CBL begins with pilot teaching activities to extract practical lessons from teachers and Dhamma instructors, along with the development of instructional media based on Buddhist principles and real-life situations, facilitating knowledge exchange and continuous learning development.

Keywords: learning promotion process; Creative; Creativity-based Learning (CBL);

Phrapariyattidhamma School;

บทนำ

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการสื่อสารในยุคปัจจุบันต่อการสื่อสาร และเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ การศึกษา แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ ซึ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความตระหนักถึงความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม สังคมการปกครอง การเมืองและเศรษฐกิจ ยังเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตดีขึ้น (ปริยารัตน์ ศรีชัยวงศ์, 2563) โลกปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Based Society) ซึ่งต้องอาศัยระบบการเรียนรู้จากฐานข้อมูล สื่อจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่ (Big Data) ในการค้นหาและแสวงหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีการสื่อสารได้อย่างไร้พรมแดน (นฤมล ศิริวงษ์, 2548)

การเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับพระสงฆ์ในปัจจุบันนี้จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบทบาทของพระภิกษุสามเณรนับได้ว่าเป็นทูตทางวัฒนธรรมและศาสนา ถ้าพระภิกษุสามเณรสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ก็จะทำให้การเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าสู่ชาวโลกได้กว้างมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้สื่อสารหรือเผยแผ่วัฒนธรรมไทยออกไปได้อย่างถูกต้อง พระภิกษุสามเณรที่เข้าใจหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี มีความเชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนาหรือวัฒนธรรมแต่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ทำให้ศาสนาพุทธหรือวัฒนธรรมไทยไม่สามารถออกไปสู่ชาวโลกได้ ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อพระภิกษุสามเณรในยุคปัจจุบันนี้มาก (วิญญู พงษ์ศิริ, 2560)

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ภายใต้การกำกับของรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 (กองศาสนศึกษา กรมการศาสนา, 2546) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้กับพระภิกษุสามเณรให้มีความรู้ความสามารถในวิชาการต่าง ๆ ตามคติโลก ซึ่งบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระของโรงเรียนเพื่อพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้มีความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานโดยเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เป็นเหตุให้ผู้เรียนรู้สึกว่าจะเสียเวลาเรียนภาษาอังกฤษมานาน แต่ก็ยังไม่สามารถอ่าน เขียน หรือสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ (วิชัย ธรรมเจริญ, 2543) ดีเท่าที่ควร

แนวคิดการเรียนรู้บนพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ (Creativity-Based Learning Approach : CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ ทักษะการค้นคว้า ทักษะการคิด ทักษะการทำงาน รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วย กระบวนการ และบริบท ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นความอยากรู้ เปิดโอกาสให้ค้นหา รวบรวมข้อมูล และนำมาสร้างองค์ความรู้ มีการถามตอบ เปิดโอกาสและให้เวลานักเรียนหาทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ใช้สื่อวิดีโอเป็นตัวช่วย แบ่งกลุ่มทำโครงการ และนำเสนอผลงานด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ซึ่งผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) โดยมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน หาทางให้เด็กสนใจและเรียนด้วยตนเอง ดังนั้น แนวคิดการเรียนรู้บนพื้นฐานความคิด

สร้างสรรค์ ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนการสอนที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติได้ช่วยกระตุ้นความสนใจ กล้าแสดงออก ค้นคว้าและคิด นำเสนอผลงาน และรวมถึงการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นขั้นตอน จะช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะในการคิด ทักษะในการนำเสนอ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่มและ ทักษะในการบริหารเวลา (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2562) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาเครื่องมือเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของพระภิกษุสามเณร โดยนำรูปแบบการเรียนแบบ CBL มาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้เรียนให้รอบด้าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3
2. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3
3. เพื่อศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3
4. เพื่อนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3” ได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (research and development) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จาก 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมภาคภาษาอังกฤษ และ 3) กลุ่มนักวิชาการอิสระ และจากนักเรียนโดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 14 คน/รูป รวมถึงศึกษาเนื้อหาแนวคิดทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการในการวิจัย ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

จากศึกษาสภาพปัญหาภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ซึ่งดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาดูงาน งานวิจัย

วิทยานิพนธ์ หนังสือและตำรา แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐาน กระบวนการเหล่านี้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) และลงทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญคือ ครูสอนพระปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และนักวิชาการอิสระ ส่วนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานนั้นดำเนินการวิจัยโดย 1) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาภาษาอังกฤษมาสร้างสื่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์, 2) ผ่านตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงพินิจ (Face Validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 และ 3) นำเครื่องมือที่พัฒนาแล้วลงมือทำเก็บข้อมูล: 1) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อยืนยันข้อมูลและเก็บข้อมูลเชิงลึกจากบุคคลกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ครูสอนพระปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และนักวิชาการอิสระ ร่วมกับการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus-Group Discussion) และ 2) กลุ่มนักเรียนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 14 คน/รูป โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามที่ได้กำหนด และจัดเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพกิจกรรมก่อนและหลังจากนักเรียนแบบเจาะจง

ส่วนการศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 นั้น ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด 3.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.601 เมื่อพิจารณาเป็นรายพบว่า ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่ที่ 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.621 และนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐาน 1) นำเสนอการถอดบทเรียนการนำเสนอกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ประกอบด้วย ครูสอนพระปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และนักวิชาการอิสระ ในการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus-Group Discussion) เพื่อนำเสนอการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรม 2) แนวทางการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรม และ 3) การสังเคราะห์การถอดบทเรียนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรม, 2) นำเสนอแนวกระบวนการ ผลลัพธ์และผลกระทบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตพฤติกรรม การใช้ชุดกิจกรรมรวมทั้งการใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็นที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัญหาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรม พบว่า สภาพปัญหาการเรียนรู้อังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรมสะท้อนการเรียนแบบดั้งเดิมที่เน้นไวยากรณ์และการท่องจำ ทำให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์และไม่กล้าใช้ภาษา ในส่วนของ Creativity-Based Learning (CBL) ปัญหาหลักแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรที่เน้นวิชาสาขามากเกินไป ขาดการบูรณาการ 2) ด้านผู้เรียนที่มีความกลัวผิด เินอาย ขาดแรงจูงใจ พื้นฐานภาษาอ่อน 3) ด้านผู้สอนที่ยึดการสอนแบบท่องจำ ไม่เข้าใจ CBL ขาดการเตรียมกิจกรรม ใช้เทคโนโลยีไม่คล่อง และมีครูเจ้าของภาษาน้อย 4) ด้านสถานศึกษาที่มีปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน และ 5) กิจกรรม CBL ที่เน้นประสบการณ์จริงไม่สามารถดำเนินไปอย่างสมบูรณ์

2) การวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้อังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐาน พบว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้อังกฤษแบบใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน เหมาะกับสามเณรเพราะเปิดโอกาสให้เรียนรู้จากกิจกรรม การลงมือทำ และสถานการณ์จริง ทำให้เกิดแรงจูงใจและการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ กระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย การสร้างความตระหนัก การกำหนดปัญหาจากความสนใจ การค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน และการนำเสนอผลงานต่อเพื่อนและชุมชน การใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสร้างสรรค์ช่วยให้สามเณรออกแบบผลงานจริงและพัฒนาความมั่นใจ

การเรียนการสอนยังยึดติดกับการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นไวยากรณ์และการท่องจำ ทำให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์และไม่กล้าใช้ภาษา อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านหลักสูตรที่เน้นวิชา ผู้เรียนมีความกลัวผิดและขาดแรงจูงใจ ผู้สอนยังไม่เข้าใจแนวทาง CBL และใช้เทคโนโลยีไม่คล่อง สถานศึกษามีปัญหาโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ไม่สามารถดำเนินได้เต็มรูปแบบ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมพบว่า Creativity-Based Learning (CBL) เหมาะสมกับสามเณร เพราะเปิดโอกาสให้เรียนรู้จากกิจกรรม การลงมือทำ และเรียนจากสภาพสถานการณ์จริง ช่วยสร้างแรงจูงใจและการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ โดยกระบวนการเรียนรู้เน้นการสร้างความสำเร็จโดยการกำหนดปัญหาตามความสนใจ การค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงการนำเสนอผลงานต่อเพื่อนห้องเรียน พร้อมทั้งการใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความมั่นใจของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้อังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

1) กระบวนการเรียนรู้อังกฤษของพระปริยัติธรรม พบว่า กระบวนการเรียนรู้แบบใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานช่วยให้สามเณรเชื่อมโยงภาษาอังกฤษเข้ากับประสบการณ์จริง ผ่านการคิด ออกแบบงาน

และสร้างผลงานที่มีความหมายต่อวัดและชุมชน การใช้สถานที่จริงและเนื้อหาธรรมะทำให้การเรียนรู้เกิดแรงบันดาลใจ และลดความกลัวภาษาอังกฤษในหมู่สามเณร และการสะท้อนคิดหลังทำงานช่วยให้ผู้เรียนเห็นพัฒนาการของตนและเกิดแรงจูงใจภายใน ทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความหมายต่อการเผยแผ่ธรรมะและต่อชีวิตของสามเณรอย่างแท้จริง

2) การสอนตามแนวกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษพระปริยัติธรรม พบว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรมต้องออกแบบให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของสามเณร โดยใช้กิจวัตรประจำวันและบริบทวัดเป็นฐานในการสร้างบทสนทนาและผลงานสร้างสรรค์ผ่านแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าภาษาอังกฤษสามารถนำไปใช้ได้จริงในกิจกรรมของตน ลดความกลัวภาษาอังกฤษและสร้างความมั่นใจมากขึ้น การบูรณาการหลักธรรมเข้ากับภาษาอังกฤษทำให้เณรมองเห็นว่าภาษาเป็นเครื่องมือเผยแผ่ธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ

3) กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของพระปริยัติธรรมพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมต้องสอดคล้องกับชีวิตจริงในวัด โดยดึงกิจวัตรประจำวันมาฝึกเล่าเรื่องและสนทนา เพื่อให้ภาษาเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวและใช้ได้จริง ครูเน้นให้สามเณรสร้างชิ้นงานที่มีความหมาย เช่น โปสเตอร์หรือสื่อเกี่ยวกับวัด เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความมั่นใจ การเรียนรู้ต้องตั้งอยู่บนฐานธรรมะ โดยใช้หลักศีลธรรมและสถานที่ในวัดเป็นเนื้อหาในการอธิบาย ถ่ายทอด และบรรยาย เพื่อฝึกการคิดเป็นระบบและการสื่อสารเชิงลึก

4) แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรม พบว่า การดึงกิจกรรมประจำวันและการปฏิบัติธรรมมาเป็นเนื้อหาให้สามเณรเล่า อธิบาย และสร้างสรรค์ชิ้นงานอย่างเป็นธรรมชาติ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ตั้งคำถามชวนคิดและให้คำแนะนำเฉพาะจุด เพื่อให้สามเณรคิด วิเคราะห์ และออกแบบงานด้วยตนเองมากขึ้น การเรียนรู้ควรผสมผสานเนื้อหาธรรมะ เช่น ความเมตตา ศีลห้า หรือหลักอริยสัจ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจภายในและทำให้การสื่อสารมีความหมาย พื้นที่วัดซึ่งมีเรื่องราววัฒนธรรม และพิธีกรรมหลากหลายจึงเป็นฐานสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสารเชิงลึก

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและบริบทวัดช่วยให้สามเณรเกิดแรงบันดาลใจ ลดความกลัวภาษา และสร้างความมั่นใจ โดยกระบวนการเรียนรู้เน้นการคิด ออกแบบ และสร้างผลงานที่มีความหมายต่อวัดและชุมชน พร้อมการสะท้อนคิดเพื่อเห็นพัฒนาการของตน การสอนต้องบูรณาการกิจวัตรประจำวันและหลักธรรมเข้ากับภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภาษาเป็นเครื่องมือเผยแผ่ธรรมะ กิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเล่าเรื่อง สนทนา และการสร้างสื่อเกี่ยวกับวัด ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการสื่อสารเชิงลึก ขณะที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ตั้งคำถามชวนคิด และให้คำแนะนำเฉพาะจุด แนวทางส่งเสริมจึงเน้นการใช้พื้นที่วัดและเนื้อหาธรรมะเป็นฐานสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจภายในและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายต่อชีวิตและการเผยแผ่ธรรมะในอนาคต

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.601 โดยด้านที่ได้รับความพึงพอใจสูงสุดคือกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของพระปริยัติธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.96) รองลงมาคือแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย 3.95) และต่ำที่สุดคือกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ค่าเฉลี่ย 3.77) ทั้งนี้ รายละเอียดแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนชื่นชอบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทั่วถึงและช่วยสร้างความกล้าในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงกิจกรรมที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ขณะที่ข้อที่ได้รับความคะแนนต่ำคือการส่งเสริมการคิดเชิงสร้างสรรค์ ระยะเวลาในการทำกิจกรรม และการนำแนวทางไปใช้ต่อนอกห้องเรียน แต่โดยรวมแล้วทุกด้านอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่ากระบวนการเรียนรู้แบบ CBL สามารถสร้างความพึงพอใจและแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาได้จริงผ่านการลงมือทำ โดยผสมการใช้สื่อดิจิทัลและกิจกรรมที่เน้นการพูดเป็นหลัก ควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจภายใน ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานภาษาและทักษะดิจิทัลพอสมควร และได้รับการสนับสนุนให้กล้าแสดงออก สร้างคอนเทนต์ และทดลองใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้

2) หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรมนั้น กิจกรรมที่สอดคล้องกับชีวิตในวัด ได้แก่การอธิบายสถานที่ การเล่าเรื่องธรรมะ และการต้อนรับชาวต่างชาติ เหมาะกับบริบทนี้เพราะช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างผลงานมากกว่าผู้ท่องจำ พระสอนศีลธรรมชี้ว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษต้องอาศัยความเข้าใจตนเอง ความกล้า และการร่วมมือเชิงกัลยาณมิตร พร้อมผสมหลักธรรมในการฟัง คิด และลงมือทำ ซึ่งพัฒนาเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ได้หลากหลาย โดยภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสื่อคุณค่าพุทธศาสนาสู่บริบทสากล

3) แนวทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรมควรมุ่งเชื่อมโยงภาษาอังกฤษเข้ากับวิถีชีวิตของสามเณร ผ่านกิจกรรมที่เกิดจากประสบการณ์จริงในวัด เช่น การทำวัตร ปิณฑบาต การแนะนำวัด หรือการอธิบายหลักธรรมแบบง่าย ๆ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ยังช่วยฝึกสติ สมาธิ และปัญญา ทำให้เห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษในฐานะสื่อเผยแผ่ธรรมะ

4) ปัญหาหลักของการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระปริยัติธรรมคือการเน้นท่องจำไวยากรณ์มากกว่าการใช้จริง ทำให้สามเณรขาดความมั่นใจและไม่เห็นคุณค่าของภาษา หลังจากได้ใช้แนวคิด CBL กับนักเรียน ผู้เรียนสามารถคิดสร้างสรรค์ กล้าพูด และเชื่อมโยงกับวิถีสงฆ์ได้ดีขึ้น โดยผ่านกิจกรรมสร้างสื่อธรรมะ บทสนทนาเชิงสถานการณ์ และการนำหลักธรรมมาแปลความเป็นภาษาอังกฤษ จากนั้นจึงจัดประชุมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนบทเรียน วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และรวบรวมข้อเสนอแนะในการออกแบบกิจกรรมและการประเมินผลเชิงสร้างสรรค์

การเรียนรู้ควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษได้จริงผ่านการลงมือทำจริง การใช้สื่อดิจิทัล และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในวัด เช่น การทำวัตร บิณฑบาต การเล่าเรื่องธรรมะ และการต้อนรับชาวต่างชาติ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้สามเณรกล้าแสดงออกกล้าคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง แนวคิด CBL ช่วยลดการเน้นท่องจำไวยากรณ์ที่ทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และเปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ ฝึกสติ สมาธิ และปัญญา พร้อมทั้งใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระธรรมสู่สากลได้ โดยทำการสังเคราะห์บทเรียนสู่การออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การผลิตสื่อธรรมะ และการสร้างแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแนวทางการประเมินผลอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามข้อประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

1. อภิปรายผลการศึกษาสภาพปัญหาภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่าการเรียนการสอนยังยึดติดกับการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นไวยากรณ์และการท่องจำ ทำให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์และไม่กล้าใช้ภาษา อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านหลักสูตรที่เน้นวิชา ผู้เรียนมีความกลัวผิดและขาดแรงจูงใจ ผู้สอนยังไม่เข้าใจแนวทาง CBL และใช้เทคโนโลยีไม่คล่อง สถานศึกษามีปัญหาโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ไม่สามารถดำเนินได้เต็มรูปแบบ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมพบว่า Creativity-Based Learning (CBL) เหมาะสมกับสามเณร เพราะเปิดโอกาสให้เรียนรู้จากกิจกรรม การลงมือทำ และเรียนจากสภาพสถานการณ์จริง ช่วยสร้างแรงจูงใจและการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ โดยกระบวนการเรียนรู้เน้นการสร้างเข้าใจโดยการกำหนดปัญหาตามความสนใจ การค้นคว้าและสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงการนำเสนอผลงานต่อเพื่อนห้องเรียน พร้อมทั้งการใช้สื่อดิจิทัลและสื่อสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความมั่นใจของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัญญา เทาศิริ และคณะ ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการรู้คำศัพท์วิชาการ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ (1) สภาพปัญหาของนักเรียนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการรู้คำศัพท์วิชาการ อันดับสูงสุด คือ นักเรียนไม่กล้าอ่านออกเสียง เนื่องจากขาดความมั่นใจในการอ่าน ความต้องการในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน อันดับสูงสุด คือ ต้องการฝึกทักษะการพูด โดยการถาม-ตอบ

จากบทสนทนา (2) สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการรู้คำศัพท์ วิชาการ ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ คือ ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร และครูต้องการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงในการสอน (สุกัญญา เทาศิริ และคณะ, 2567)

2. อภิปรายผลการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3

จากผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและบริบทช่วยให้สามเณร เกิดแรงบันดาลใจ ลดความกลัวภาษา และสร้างความมั่นใจ โดยกระบวนการเรียนรู้เน้นการคิด ออกแบบ และ สร้างผลงานที่มีความหมายต่อวัดและชุมชน พร้อมการสะท้อนคิดเพื่อเห็นพัฒนาการของตน การสอนต้อง บูรณาการกิจวัตรประจำวันและหลักธรรมเข้ากับภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภาษาเป็นเครื่องมือ เผยแผ่ธรรมะ กิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเล่าเรื่อง สนทนา และการสร้างสื่อเกี่ยวกับวัด ช่วยพัฒนาความคิด สร้างสรรค์และการสื่อสารเชิงลึก ขณะที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ตั้งคำถามชวนคิด และให้ คำแนะนำเฉพาะจุด แนวทางส่งเสริมจึงเน้นการใช้พื้นที่วัดและเนื้อหาธรรมะเป็นฐานสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจภายในและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายต่อชีวิตและการเผยแผ่ธรรมะในอนาคต ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล และคณะ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการ เรียนรู้และกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า (1) วิธีการเรียนรู้ด้วยการฟังและการเรียนรู้โดยลำพังมีนัยสำคัญสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นหลัก ส่วนอีก 4 วิธีการเรียนรู้ที่เหลือไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำ ถือเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ นักเรียนนำไปใช้น้อย (2) กลยุทธ์การเรียนรู้ที่ผู้เข้าร่วมการศึกษามักใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าใช้กล ยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์พุทธิปัญญา ตามด้วยกลยุทธ์อภิปราย กลยุทธ์ความจำ กลยุทธ์การทดแทน กลยุทธ์ ทางสังคม และที่ใช้น้อยสุดได้แก่กลยุทธ์ประเภทอารมณ์ (3) ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และกล ยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พบว่าผู้ใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยสายตาสามารถควบคุมอารมณ์และทัศนคติในการ เรียนภาษาอังกฤษได้ดี นั่นคือสามารถควบคุมระดับความวิตกกังวล และสามารถจูงใจตนเองได้ (ปิยนุช อุดม เกียรติสกุล และคณะ, 2566)

3. อภิปรายผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มีผลการพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.601 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษของพระปริยัติธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.621 และรองลงมา คือ ด้านแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของพระปริยัติธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.713 และน้อยที่สุด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของพระปริยัติธรรม อยู่

ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.805 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนึ่งฤทัย เขียว สวัสดิ์ วิจิต และคณะ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้มีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็น ฐาน (BBL) ร่วมกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้มีทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ มีความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนอยู่ในระดับมากที่สุด (หนึ่งฤทัย เขียวสวัสดิ์ และคณะ, 2564)

4. อภิปรายผลนำเสนอกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ Creativity-based Learning เป็นฐานของโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3

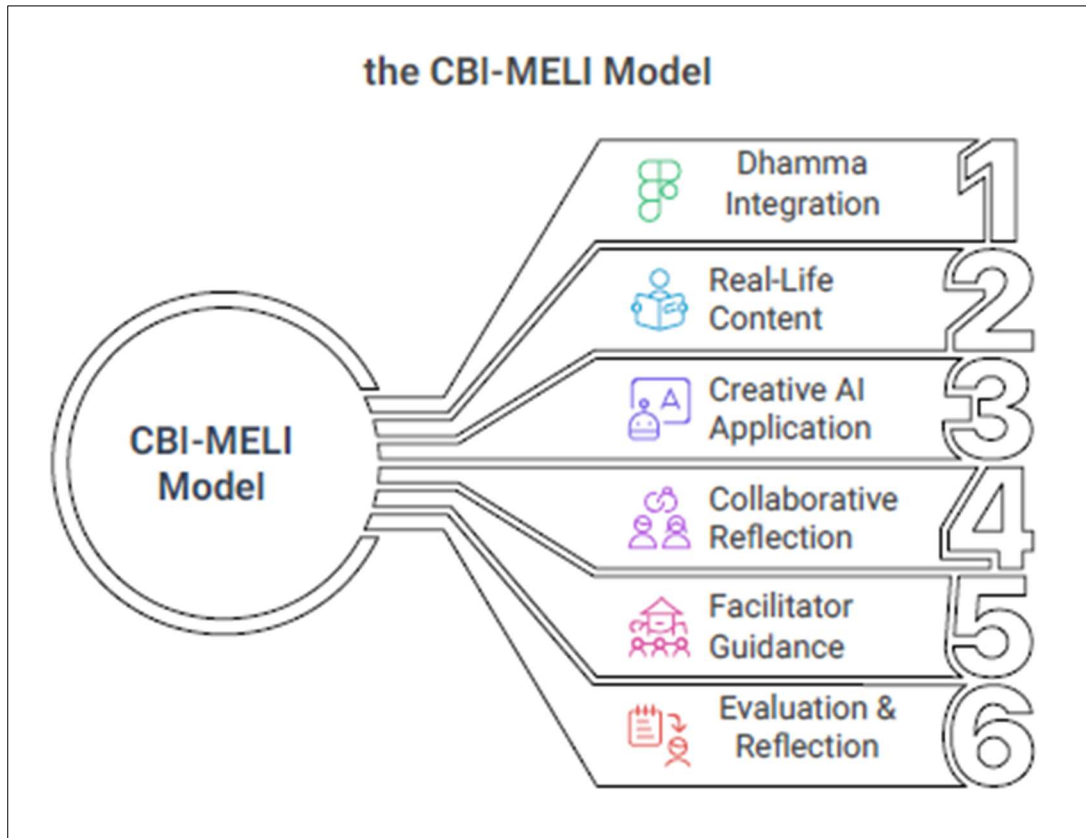
จากผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษได้จริงผ่านการลงมือทำจริง การใช้สื่อดิจิทัล และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตในวัด เช่น การทำวัตร บิณฑบาต การเล่าเรื่องธรรมะ และการต้อนรับชาวต่างชาติ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้สามเณรกล้าแสดงออก กล้าคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง แนวคิด CBL ช่วยลดการเน้นท่องจำไวยากรณ์ที่ทำให้ ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และเปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ ฝึกสติ สมาธิ และปัญญา พร้อมทั้งใช้ ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเผยแผ่พระธรรมสู่สากลได้ โดยทำการสังเคราะห์บทเรียนสู่การออกแบบกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ การผลิตสื่อธรรมะ และการสร้างแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และแนวทางการประเมินผลอย่างเป็น ระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา เวียงนิล และ ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาการทำ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ผล การศึกษาคือ กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ กิจกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่เป็นที่นิยมรองลงมาคือ กิจกรรมฟังเพลงภาษาอังกฤษ กิจกรรมการ อ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านป้ายประกาศ หรือป้ายโฆษณา ที่เป็นภาษาอังกฤษ และ กิจกรรม การตั้งค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ ตามลำดับ กิจกรรมที่มีประสิทธิผลในการพัฒนา ภาษาอังกฤษสูงที่สุด ได้แก่ กิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมการแปลข้อความ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย กิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษกับคุณครู การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และ กิจกรรมการฟังเพลงภาษาอังกฤษ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า นักเรียนรับรู้ถึงประโยชน์ของการเข้า ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แม้ว่าวัตถุประสงค์และ เป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนั้นจะแตกต่างกันก็ตาม ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นอกชั้นเรียนจึงเป็นช่องทางหนึ่งซึ่งสามารถเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนเหล่านี้ในการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่

หลากหลายยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรจะสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน และใช้วิจารณ์งานในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนโดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (อาทิตยา เวียงนิล และ ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์, 2555)

ส่วนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมอาศัยแนวคิด CBL เป็นฐานสำคัญ โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมทดลองสอนเพื่อถอดประสบการณ์จริง ผ่านการสร้างสื่อจากหลักธรรมและสถานการณ์ที่เชื่อมโยงวิธีสังคมนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสนา มรรษทว ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ผลงาน ผลการวิจัยคือ 1) นักเรียนมีผลงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ไม่ได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ผลงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ผลงานทั้งก่อนและหลังการทดลอง แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการทดลอง 3) ความพึงพอใจเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ผลงานอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านครูผู้สอน (รสนา มรรษทว, 2565)

สรุปองค์ความรู้

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยเรื่องกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 คือ CBL-MELI Model (CBL-Based Monastic English Learning Innovation Model) การเรียนภาษาอังกฤษของสามเณรควรเป็นกระบวนการที่ผสมผสานการบูรณาการธรรมะ เนื้อหาจากชีวิตจริง การใช้ AI อย่างสร้างสรรค์ ผลการร่วมมือกันทำ การอำนวยความสะดวก การประเมินและสะท้อนบทเรียน โดยใช้วัดเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสารคุณค่าพุทธศาสนาออกสู่สากล ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 CBL-MELI Model

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) เป็นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 3 ได้กำหนดข้อเสนอแนะไว้เพื่อประโยชน์ในงานวิจัย มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปใช้

1) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำแนวคิด Creativity-Based Learning (CBL) ไปออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษที่สร้างสรรค์และเป็นระบบ เพื่อพัฒนาทักษะ ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ลดความกลัว เพิ่มแรงจูงใจ และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

2) สำหรับหน่วยงานและผู้จัดอบรม ใช้กระบวนการ CBL ในการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การทำงานกลุ่ม, การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง, การแลกเปลี่ยนเรียนรู้, การสะท้อนผลการเรียนรู้

3) สำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจภาษาอังกฤษ ใช้ผลการวิจัยเป็น กรอบแนวคิด ในการศึกษา และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาพระปริยัติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทการศึกษาสงฆ์ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาผลของกิจกรรมกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ Creativity-Based Learning (CBL) เป็นฐาน เพื่อประเมินค่านิยมทัศนคติของสามเณรโรงเรียนพระปริยัติธรรม
- 2) ควรปรับใช้กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ Creativity-Based Learning (CBL) เป็นฐานในรูปแบบ และวิธีการอื่นๆ ที่หลากหลาย โดยมีการศึกษาและติดตามผลในระยะยาว
- 3) ควรศึกษาปัจจัยและผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ใช้ Creativity - Based Learning (CBL) โดยเน้นบทบาทการสอนในรูปแบบ Learning by Doing
- 4) ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือคู่มือกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้โดยครูโรงเรียน หรือพระปริยัติธรรมอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กองศาสนศึกษา กรมการศาสนา. (2546). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2514*. กรุงเทพมหานคร: กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.
- นฤมล ศิริวงษ์. (2548). *การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ วิชาการเขียนหนังสือเพื่อการพิมพ์ในระดับอุดมศึกษา* (คู่มือนิพนธ์การศึกษาคุณูปกัณฑ์ สาขาวิชาเทคโนโลยี). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริยรัตน์ ศรีชัยวงศ์. (2563). *วัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจในยุคศตวรรษที่ 21: มองผ่านหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 9(6), 2679–2689.
- ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล, สีนกาญจน์ สังข์สกลกษณ์, และ ประสิทธิ์ นาคปทุมสวัสดิ์. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 12(3), 173–186.
- รสนา มรรชทว. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ผลงาน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(12), 865–876.
- วิชัย ธรรมเจริญ. (2543). *ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิริยะ ฤกษ์พาณิชย์. (2562). *การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning: CBL) เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและการทำงานของผู้เรียน. วารสารวิชาการทางการศึกษา*, 17(2), 73–85.
- วีรยุทธ พงษ์ศิริ. (2560). *รูปแบบการเผยแผ่พระพุทธศาสนากับชาวต่างชาติของพระสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 8(2), 34–43.

- สุกัญญา เทาศิริ และคณะ. (2567). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการรู้คำศัพท์วิชาการ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 35(3), 114–125.
- หนึ่งฤทัย เขียวสวัสดิ์, วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, และ ปริญญา ทองสอน. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด การเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 23(3), 371–381.
- อาทิตยา เวียงนิล, และ ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์. (2555). การศึกษาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอก ชั้นเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาส ราชนครินทร์*, 4(1), 72–83.